Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisen rahoitussuunnitelman laatiminen vuodelle 2027

MYRS 15.10.2026 § 142

PPL/26/00.02.05/2026

Asian esittely

Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021, toimeenpanolaki) 20 § mukaan maakunnan yhteistyöryhmän tehtäviin kuuluu hyväksyä toimeenpanolain 29 §:n 3 momentissa tarkoitettu EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet.

Maakuntien liitot vastaavat Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelman valmistelusta. Liitot tekevät valmistelun tiiviissä yhteistyössä erityisesti Elinvoimakeskusten kanssa, mutta myös muiden alueellisten kumppaneiden kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on ohjeistanut vuoden 2027 Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelman valmistelun. Valmistelussa on ohjelman viimeinen vuosi.

Rahoitussuunnitelmassa kuvataan Suomen alue- ja rakennepolitiikan varojen alueellinen kohdentaminen. Rahoituksen kohdentaminen kuvataan toimintalinjoittain, erityistavoitteittain ja viranomaisittain seuraavaksi vuodeksi hallintoviranomaisen (TEM) ilmoittaman maakunnittaisen kulmaluvun perusteella. Ehdotus on tarkoitettu otettavaksi huomioon varojen jakoa valmisteltaessa. Lisäksi suunnitelmassa ilmoitetaan arvio kuntarahoituksesta ja muusta julkisesta rahoituksesta toimintalinjoittain, erityistavoitteittain ja viranomaisittain. Rahoitussuunnitelmassa voidaan esittää myös mahdollinen varojen kohdentaminen ylimaakunnalliseen toimintaan ja ilmoittaa tähän toimintaan sovittu välittävä toimielin.

Rahoitussuunnitelmassa käsitellään EAKR-, ESR+- ja JTF-rahoitusta. Rahoitussuunnitelma koskee vain EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellista osiota vuodelle 2027. Rahoitussuunnitelma on liitteenä. Kestävän kaupunkikehittämisen ja valtakunnallisten teemojen rahoitusta ei käsitellä alueellisissa rahoitussuunnitelmissa.

Rahoitussuunnitelmien laatimisen yhteydessä tarkastellaan myös rahoitusten vuosien 2021-2027 myöntövaltuuksien sidonta- ja varaustilannetta Pohjois-Pohjanmaan liitossa ja Elinvoimakeskuksessa ja tarkistetaan, onko tarvetta myöntövaltuuksien siirroille.

Valmistelussa ovat Pohjois-Pohjanmaan myöntövaltuudet vuodelle 2027:

Rahasto	2027 (milj. €)
EAKR+valtio	10,2
ESR+ + valtio	7,241
JTF+valtio	7,457
Yhteensä	24,898

Varojen käytön suunnittelussa suositellaan huomioimaan aluekehityskeskusteluissa esille tuotuja kärkiä sekä teollisuuspoliittisesti keskeisiä alueellisia näkökulmia. Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmat ovat valmistuneet keväällä 2025 ja varojen käytön suunnittelussa suositellaan huomioimaan nämä teemat

erityisesti laajempien maakuntien yhteisten kokonaisuuksien aikaansaamiseksi. Rahoitusta tulee käyttää alueellisiin tarpeisiin, jotka nousevat esiin maakuntaohjelmasta.

Rahoittamisessa huomioidaan Pohjois-Pohjanmaan siirtymäsuunnitelma, Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2026–2029, Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartta sekä huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelma 2026-2027.

Elinvoimakeskuksen yritystukirahoituksissa (EAKR ja JTF) toimitaan MYR:n hyväksymien yritystukilinjauksien mukaisesti.

Elinvoimakeskuksen ESR +rahoituksessa painotetaan nuorten työllisyyttä ja osallisuutta tukevia hankkeita. Tuetaan pitkäaikaistyöttömyyden lieventämiseen tähtääviä toimia. Osaamista kehitetään niin yksilöiden kuin organisaatioiden näkökulmasta ajankohtaisissa teemoissa, kuten energia, puolustusteollisuus- ja kaksoiskäyttö.

Tulosvastuun varmistamiseksi maakuntien tulee asettaa maakuntakohtaiset tuotos- ja tulostavoitteet EAKR:n ja ESR+:n osalta kumulatiivisesti vuosille 2021–2027 ja JTF:n osalta vuosille 2022–2027. Tuotos- ja tulostavoitteet ovat esityslistan liitteenä.

Maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymät rahoitussuunnitelma toimitetaan Työ- ja elinkeinoministeriöön 30.10.2026 mennessä.

Päätösesitys maakunnan yhteistyöryhmälle on esitetty liitteissä.

Pohjois-Pohjanmaan liiton kv-asiantuntija Saija Tikkanen esittelee asian valmistelua.

Puheenjohtajan esitys

Esitetään MYR:lle hyväksyttäväksi.

Käsittelytiedot

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.